

Rapport over de kwaliteit van de dienstverlening

2019

Toelichting

Dit rapport wordt gepubliceerd conform de Europese Verordening van 23 oktober 2007 betreffende de rechten en verplichtingen van reizigers in het treinverkeer (Verordening EG 1371/2007).

Het rapport geeft weer in welke mate de spoorwegondernemingen de doelstellingen op het vlak van de in de Verordening vastgelegde kwaliteit van de dienstverlening hebben bereikt. De punten in het kwaliteitsbeheers- en opvolgingssysteem betreffen de informatie aan de reizigers, de stiptheid en het schrappen van diensten, het beheer van storingen, de netheid in de treinen en de stations, de tevredenheidsenquêtes bij de klanten, de klachtenbehandeling en de compensatieaanvragen, en de assistentieverzoeken van Personen met Beperkte Mobiliteit (PBM).

Zowel voor het nationale als het internationale verkeer heeft NMBS een kwaliteitssysteem uitgebouwd zodat op regelmatige basis rapporten over de geleverde dienstkwaliteit kunnen worden opgesteld. Er wordt een groot aantal indicatoren gehanteerd. Het is niet mogelijk ze hier allemaal voor te stellen. Dit rapport is dus gebaseerd op de door de Europese Commissie aanbevolen parameters.

Vanwege het verschil in activiteit preciseren we telkens wanneer nodig of het gaat om nationaal of internationaal reizigersverkeer.

Het rapport wordt gepubliceerd op www.nmbs.be (als bijlage bij het jaarverslag) en op www.era.europa.eu, de site van het Europese Spoorwegagentschap (European Railway Agency).

Inhoud

1. Informatie en tickets	4
2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen	15
3. Netheid van de treinen en de stations	22
4. Klantentevredenheid	29
5. Behandeling van klachten en compensaties	35
6. Assistentie aan PBM	38

1. Informatie en tickets

Informatie over de dienstregelingen, tarieven en perrons

Binnenlands verkeer

- Internet
- Call Center
- Informatie in het station

Internationaal verkeer

- Internet
- Contact centers
- Informatie in het station

Uitrusting voor ticketverkoop

Binnenlands verkeer

- Internet
- Mobiele site en mobiele toepassingen
- Stations
- Call center
- Trein

Internationaal verkeer

- Internet
- Mobiele site en mobiele toepassingen
- Stations
- Contact center

Beschikbaarheid van personeel in de stations voor informatie en ticketverkoop

Binnenlands verkeer

Internationaal verkeer

Informatie tijdens de reis en in real time (Binnenlands verkeer + Internationaal verkeer)

- Internet en mobiele applicaties
- In het station
- In de treinen

Informatie voor personen met beperkte mobiliteit (PBM)

1. Informatie en tickets

Informatie over de dienstregelingen, tarieven en perrons

Binnenlands verkeer

Internet

- Multimodale online en downloadbare reisplanner: geeft de snelste verbindingen tussen twee bestemmingen (van station tot station of van deur tot deur), eventueel in combinatie met bus, tram of metro en geeft alle nuttige informatie voor het vervoer van fietsen en over parkeermogelijkheden (auto's en fietsen) voor elk station op het net
- Algemene voorwaarden voor het vervoercontract, procedures voor compensatie bij vertragingen, klacht of aanvraag inzake gevonden voorwerpen
- Rechten van de reizigers: link naar de informatiefolder over de rechten van de reiziger conform de Verordening 1371, link naar de internetsite van de Europese Commissie ("Your passenger rights at hand"), gegevens van de nationale toezichtsoverheid die de toepassing van de rechten van spoorwegreizigers moet waarborgen
- Downloaden gepersonaliseerde dienstregeling en diverse brochures over diensten die NMBS aanbiedt
- Beschikbaar stellen aan derden van plan- en realtime data
- Twitter-accounts en Facebook voor interactieve informatieaanvragen en uitwisseling

Call Center

- Informatie binnenlands treinverkeer
- Organisatie van reizen voor personen met beperkte mobiliteit
- Groepsreserveringen
- Assistentie online verkoop en automaten
- 07.00 uur tot 21.30 uur

Informatie in het station

- Commerciële medewerkers en/of stewards staan ter beschikking in de 135 stations met loket(ten)

1. Informatie en tickets

Informatie over de dienstregelingen, tarieven en perrons

Internationaal verkeer

Internet

- Informatie- en reserveringstool online/mobile beschikbaar
- Pdf-versies van dienstregelingsbrochures
- Contactformulier: vragen worden beantwoord binnen de 24 uur
- Facebookpagina NMBS Internationaal (vragen over de prijzen, dienstregelingen en verkoops- of naverkoopsvoorwaarden). Onze medewerkers beantwoorden de vragen via Facebook of Twitter binnen de twee uur op weekdays tussen 8 en 18 uur

Contact centers

- CCI : Particulieren. Open van maandag tot vrijdag van 8u tot 20u, in het weekend en op feestdagen van 9u tot 16u30
- RSC : Reisagentschappen en ondernemingen. Open van maandag tot vrijdag van 9u tot 20u, op zaterdag van 9u tot 16u30
- Groepen : groepen vanaf 10 personen. Open van maandag tot vrijdag van 9u tot 17u

Informatie in het station

- Informatieaanvragen worden behandeld door al het verkooppersoneel in de NMBS-stations met een internationaal aanbod

1. Informatie en tickets

Uitrusting voor ticketverkoop

Binnenlands verkeer

Internet

- Tools www.nmbs.be, iPhone, Android
- Aankoop brede waaier aan prijsformules
- Vernieuwen abonnementen (trein alleen of gecombineerd trein/regionaal openbaar vervoer)
- Betalen met een kredietkaart of via internetbankieren
- Verkoop via andere platformen (3rd party API)

Stations

554 stations of stopplaatsen waarvan:

- 135 verkooppunten met loketten en automaten
 - In totaal 299 loketten en 342 automaten
 - Betalen kan met cash, bank- en kredietkaarten, écocheques (voor sommige producten)
- 403 stopplaatsen met automaten
 - In totaal 416 automaten
 - Betalen kan met muntstukken, bank- en kredietkaarten
- 16 stopplaatsen zonder uitrusting voor ticketverkoop
 - Tarief aan boord wordt hier niet toegepast

Call Center

- Voor groepsreserveringen

Trein

- Itris
- Betalen met cash, krediet- en bankkaarten

1. Informatie en tickets

Uitrusting voor ticketverkoop

Internationaal verkeer

Internet

- Aankoop mogelijk van meer dan 5.000 Europese bestemmingen
- Het grootste deel van de vervoerbewijzen kunnen thuis worden geprint, via mobile app opgeladen worden, afgehaald worden in 48 Belgische stations of via post worden verstuurd in België en Luxemburg (extra kosten €10)
- Betalen mogelijk met kredietkaart (Visa, Mastercard, American Express), via debetkaart (Bancontact/Mister Cash/E-Maestro) of met Paypal (aankoop minstens 9 dagen op voorhand)
- Wanneer een verbinding niet online kan worden gekocht, wordt de reiziger naar een contact center geleid waar de reservering kan worden gemaakt
- Online en mobile naverkoop (annulering/omwisseling) mogelijk

Mobiele site en toepassingen

- Applicatie beschikbaar voor iPhone en Android
- Volledig 'responsive' website, die optimaal werkt op smartphones, daardoor ook 5.000 Europese bestemmingen via mobile te boeken.
- Betalen mogelijk met kredietkaart (Visa, Mastercard, American Express), via debetkaart (Bancontact/Mister Cash/E-Maestro) of met Paypal (aankoop minstens 9 dagen op voorhand)
- Klanten beschikken meteen over een automatische verbinding én voorrangstoegang met het Contact center
- Online en mobile naverkoop (annulatie/omwisseling) mogelijk

Stations

- Verkoop van een uitgebreid internationaal aanbod in 21 Belgische stations aan het loket en verkoop van een beperkt internationaal aanbod in 27 stations (eventuele dossierkosten kunnen variëren)

1. Informatie en tickets

Uitrusting voor ticketverkoop

Internationaal verkeer

Contact center

Tickets aangekocht via het Contact Center:

- **CCI (B2C): Particuliere klanten.** Tickets kunnen thuis worden afgedrukt of afgehaald worden in 48 Belgische stations. Dossierkosten: maximaal €9. Betalend 070-nummer aan € 0,30/ minuut. Betalen met kredietkaart (Visa, Mastercard, American Express).
- **RSC (B2B): Reisagentschappen en ondernemingen.** Tickets kunnen thuis worden afgedrukt, afgehaald worden in 48 Belgische stations of per post aangetekend opgestuurd (supplement van € 15). Klanten betalen via facturering.
- **Groepen (B2C + B2B):** tickets worden ter plaatse afgedrukt en kunnen worden afgehaald in 21 Belgische stations of opgestuurd worden per post (supplement te bepalen in functie van het land). Dossierkosten 10 tot 40 personen: 3€/p.p. – dossierkosten 41 tot 100 personen: €120/dossier – vanaf 101 personen: €175/dossier. Voor particuliere klanten zijn de contactvoorwaarden gelijk aan die van het CCI, de betaling kan met kredietkaart of via factuur. Voor Belgische reisagentschappen en ondernemingen zijn de contact- en betalingsvoorwaarden gelijk aan die van het RSC.

1. Informatie en tickets

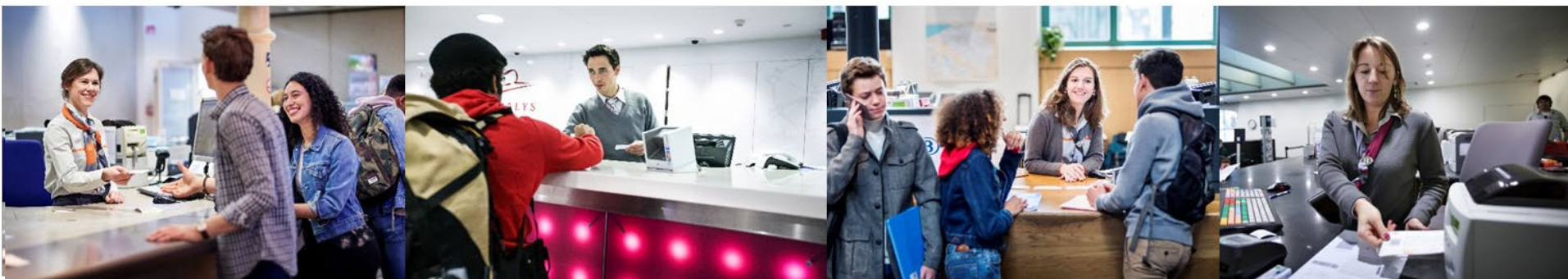
Beschikbaarheid van personeel in de stations voor informatie en ticketverkoop

Binnenlands verkeer

- De loketten in Brussels Airport-Zaventem zijn van 6u15 tot 22u45 en 7dagen/7dagen geopend
- In de andere stations zijn de loketten open:
 - Tijdens de week:
 - in 55 stations gedeeltelijk open
 - in 80 stations van omstreeks 6u00 tot 20u00 of later
 - In het weekend:
 - blijven 50 stations gesloten
 - bieden 15 stations een dienstverlening aan gedeeltelijk op zaterdag
 - bieden 35 stations een dienstverlening aan gedeeltelijk op zaterdag en zondag
 - Blijven 35 stations de hele dag open

Internationaal verkeer

- 21 stations met verkoop en na-verkoop van een uitgebreid gamma
- 27 stations met verkoop en na-verkoop van een beperkt gamma

1. Informatie en tickets

Informatie tijdens de reis en in real time

Binnenlands en internationaal verkeer

Internet en mobiele applicaties

- **Website:** realtime informatie tussen de Belgische stations (via online reisplanner) of vanaf een specifiek Belgisch station + theoretische dienstregeling van de andere openbare vervoersmaatschappijen
- Via de **applicatie** op iPhone en Android: om het dichtstbijzijnde station of de dichtstbijgelegen halte (inclusief tram, bus en metro) te vinden via gps-lokalisatie en de snelste reisweg te berekenen van deur tot deur
- Via de applicatie en de website realtime-informatie over de storingen op het net
- Via de **Twitteraccount en Facebookaccount** kunnen klanten nu ook in real time dialogeren met NMBS
- **Internationaal verkeer:** realtime-informatie voor elke vertrek/aankomst-station + Realtime 'push' info via een app voor een specifieke treinreis.

1. Informatie en tickets

Informatie tijdens de reis en in real time

Binnenlands en internationaal verkeer

In het station

- Infoschermen en audioaankondiging met real time informatie (traject, perron, vertraging)
- Loket- en perronpersoneel
- Gele affiches (geplande dienstregeling)
- Affiches met werfinfo
- Crisisschermen (bij ernstig verstoord verkeer / werven, aanpassing geplande dienstregeling)
- Mobiele infostands bij belangrijke wijziging van de dienstregeling

In de treinen

- Audioaankondigingen en/of schermen met info over de treinrit (huidige en volgende station(s))
- Desiro-treinen bevatten infoschermen met uitgebreide info over de treinrit (huidige station, volgende stations, bestemming van de trein, faciliteiten op de trein/in het volgende station, realtime info: treinaansluitingen, verwachte aankomsttijden (inclusief vertragingen))
- In geval van vertraging of storing gebeurt een audioaankondiging (oorzaak etc.) door de treinbegeleider, die rechtstreeks in verbinding staat met de dispatching reizigersverkeer
- In de IC-treinen (InterCity) informeert het boordpersoneel ook over de aansluitingen in het volgende grote station met aansluiting. Sinds 2012, is het systeem voor automatische omroep via de geluidsinstallaties van bepaalde treintypes gevoelig uitgebreid (M5-dubbeldek ruituigen, vernieuwde Breaks)

1. Informatie en tickets

Informatie in het station en tijdens de reis

Binnenlands en internationaal verkeer

In de stations

- Interne enquêtes op basis van een check-list ter evaluatie van statische (affiches, signaletica) en dynamische informatie (aankondigingen, schermen).
- 1.466 stationsbezoeken in 2019 : elk station werd 4 keer per jaar bezocht, elke onbewaakte stopplaats werd 2 keer per jaar bezocht)
- Globale score bedraagt **80,7 %** voor het geheel van de stations en stopplaatsen in 2019.

In de treinen

- In 2019 werden 3.898 observaties (Mystery Shopping) over de aankondigen door het treinbegeleidingspersoneel aan boord van de treinen gerealiseerd.
 - Aankondigingen met betrekking tot verwelkoming en haltes: 75,8 %
 - Aankondigingen met betrekking tot aansluitingen: 46,7 %
 - Aankondigen over de aankomst: 91,3 %

1. Informatie en tickets

Informatie tijdens de reis en in real time

Binnenlands en internationaal verkeer

Specifieke diensten voor personen met beperkte mobiliteit (PBM)

- Website nmbs.be
 - info m.b.t. assistentiemogelijkheden + aanvraagformulier
 - overzicht van de voorzieningen in de stations
 - toegankelijk voor een maximaal aantal gebruikers (ondersteunt bijvoorbeeld spraaktechnologie of vertaalprogramma's voor braille)
- Alle communicatie verloopt via een centraal punt: het Contact Center
- Brochure beschikbaar op nmbs.be, kan gedownload worden als pdf
- Brochure in braille en audio cd op bestelling beschikbaar op het adres: assistance@b-rail.be

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Vertragingen en gemiste aansluitingen

Binnenlands verkeer

Algemene stiptheidsgraad

Percentage van de treinen met vertraging bij vertrek

Percentage van de vertragingen bij aankomst

Percentage van de gemiste trein-treinaansluitingen

Internationaal verkeer

Percentage van de treinen met vertraging bij vertrek

Afgeschafte treinen

Binnenlands verkeer

Internationaal verkeer

Voorstelling van de plannen voor het beheer van de storingen en crisissen

Binnenlands verkeer

Beheer van de storingen

Beheer van crisissen

Internationaal verkeer

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Vertragingen (bron: Infrabel)

Binnenlands verkeer

Algemene stiptheidsgraad: 90,4 %

(treinen die bij aankomst een vertraging hebben van minder dan zes minuten worden als stipte treinen beschouwd)

Percentage van de treinen met vertraging bij vertrek: 3,9 %

(treinen die bij vertrek een vertraging hebben van meer dan zes minuten worden als treinen met vertraging beschouwd)

Percentage van de vertragingen bij aankomst

De vertragingen worden gemeten bij aankomst in het station van bestemming. Op de Brusselse Noord-Zuid verbinding gebeurt de meting bij het eerste station dat de trein aandoet (Brussel-Zuid of Brussel-Noord) en vervolgens bij het eindstation.

De drempels in de Verordening 1371 zijn 60 en 120 minuten.

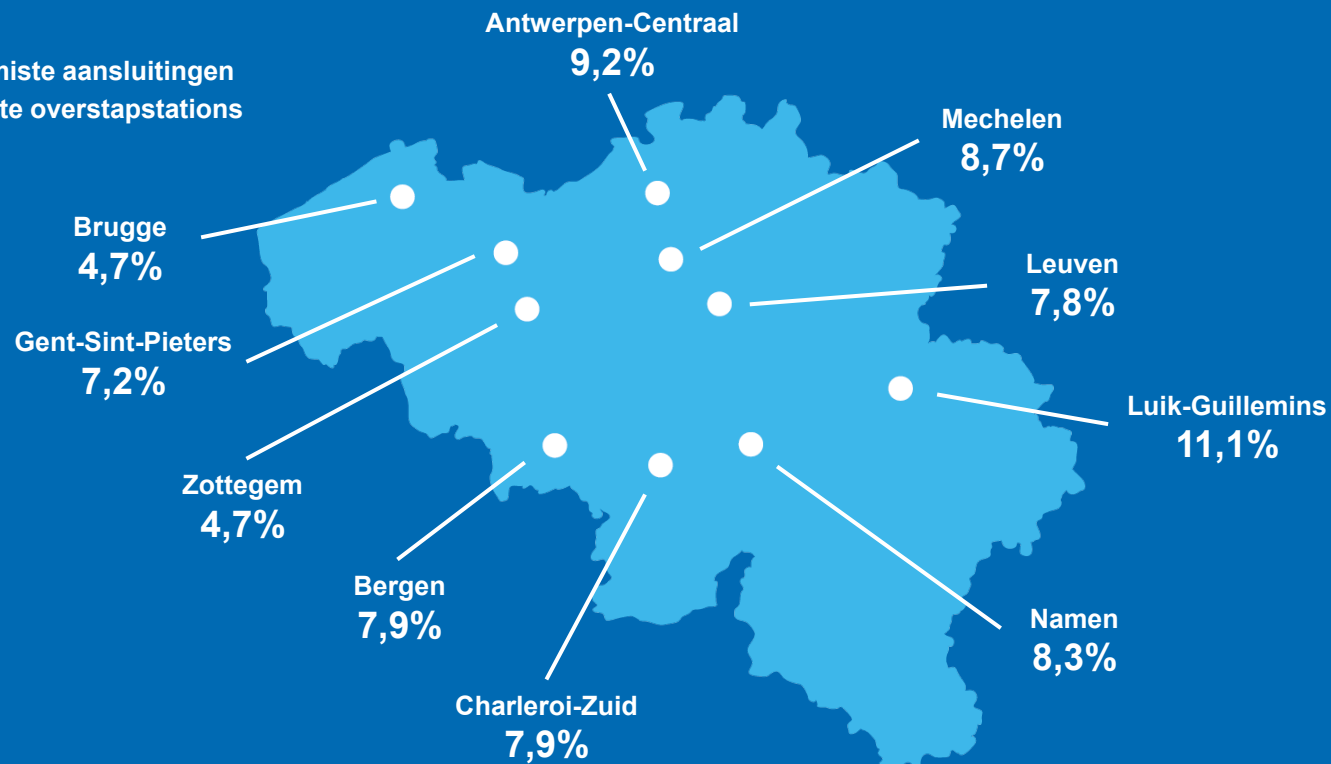
- minder dan 60 minuten: **99,94 %**
- tussen 60 en 120 minuten: **0,05 %**
- langer dan 120 minuten: **0,007 %**

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Gemiste aansluitingen (bron: Infrabel)

Binnenlands verkeer

Percentage van gemiste aansluitingen in de 10 voornaamste overstapstations

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Vertragingen

Internationaal verkeer

Stiptheidsgraad voor de diverse producten:

Voor de diverse producten is een specifieke stiptheidsnorm bepaald:

TGV Brussel-Frankrijk

treinen op tijd of met max.
15 minuten vertraging

Ambitie 90 %

Reëel

96,5 % (Brussel - Franse grens)

99,9 % (Franse grens - Brussel)

IC-treinen Nederland

treinen op tijd of met max.
5 minuten vertraging

Ambitie 90 %

Reëel

82,7 % (Brussel - Nederlandse grens)

81,4 % (Nederlandse grens - Brussel)

ICE Brussel-Frankfurt

treinen op tijd of met max.
5 minuten vertraging (in België)

Ambitie 80 %

Reëel

65,1 % (Brussel - Duitse grens)

81,6 % (Duitse grens - Brussel)

Percentage van de treinen met vertraging bij vertrek en van de gemiste trein-treinaansluitingen

Wordt niet gemeten.

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Afgeschafte treinen

Binnenlands verkeer

- percentage afgeschafte treinen (op het volledige traject of een deel ervan) op het totale aantal treinen : **2,23 %**

Internationaal verkeer

- ICE

98 treinen volledig afgeschafte

126 treinen gedeeltelijk afgeschafte

- TGV

48 treinen volledig afgeschafte

27 treinen gedeeltelijk afgeschafte

- IC Nederland

192 treinen volledig afgeschafte

459 treinen gedeeltelijk afgeschafte

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Voorstelling van de plannen voor het beheer van de storingen en crisissen

Binnenlands verkeer

Beheer van de storingen

De RDV ("Reizigers Dispatching Voyageurs") is verzekert het beheer va storingen en communicatie in real time. Wanneer het transportplan van de NMBS in real time aangepast dient te worden naar aanleiding van storingen of crisissen, komt de RDV tussen voor het verdedigen van de belangen van haar klanten, -personeel en – materieel. RDV bouwt een kennismanagementsysteem uit om preventief te handelen en te vermijden dat eenzelfde incident zich opnieuw voordoet. De interne organisatie en gebruikte tools worden voortdurend verbeterd: tools om het verkeer en de stiptheid in real time op te volgen, productie van een interface waarmee interne informatie en informatie voor het publiek kan worden verspreid.

Conform verordening 1371/2007 heeft de NMBS een procedure uitgewerkt voor de opvang van reizigers bij storingen. NMBS streeft ernaar de klant steeds een mogelijke reisweg of een alternatief vervoermiddel voor te stellen om op zijn bestemming te geraken. Voor aansluitingen bij het laatste vertrek bestaat er een bijzondere procedure waardoor de klant met de bus of met een taxi naar zijn eindbestemming wordt gebracht of er een hotelovernachting wordt aangeboden.

Beheer van crisissen

Bij belangrijke exploitatiestoringen (qua ernst, qua duur, of beide) wordt er een crisiscomité samengesteld.

Dat comité evalueert de situatie en neemt al de nodige maatregelen, zoals bijvoorbeeld een structurele aanpassing van de treindienst. De genomen maatregelen worden door NMBS verspreid via de diverse communicatiekanalen.

2. Stiptheid van diensten en beheer van storingen

Voorstelling van de plannen voor het beheer van de storingen en crisissen

ROC

Sinds juli 2014 zijn “Traffic Control” (Infrabel) en RDV (Reizigers Dispatching – NMBS) in het kader van het “ROC” (Railway Operational Center) samengekomen. Belangrijkste voordeel: alle deelnemers worden in dezelfde zaal bijeengebracht en incidenten worden beter beheerd (agenten werken zij aan zij).

Internationaal verkeer

Het real time beheer van de internationale treinen die onder NMBS-veiligheidscertificaat rijden, valt onder de verantwoordelijkheid van RDV. Er bestaan er noodplannen volgens de getroffen lijnen en producten. Als het aantal dagelijkse ritten het toelaat en de noodzakelijke restcapaciteit voor handen is, worden de reizigers op de eerstvolgende trein gezet.

Als die oplossing niet haalbaar is, worden vervangbussen ingezet of eventueel andere treindiensten ingelegd (IC Nederland, binnenlandse dienst ...).

Voor NightJet (Brussel ↔ Wenen/Innsbruck) werd vanaf 2020 een specifieke regeling getroffen voor het beheer van storingen en incidenten.

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de treinen

Binnenlands verkeer

Internationaal verkeer

Schoonmaakfrequentie (Binnenlands verkeer + Internationaal verkeer)

Beschikbaarheid van de toiletten (Binnenlands verkeer + Internationaal verkeer)

Netheid van de stations NMBS

Netheid van de stations (Binnenlands verkeer)

Schoonmaakfrequentie van de stations (Binnenlands- en internationaal verkeer)

Beschikbaarheid van de toiletten (Binnenlands verkeer)

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de treinen

Binnenlands verkeer

Objectieve kwaliteitsmeting

Deze meting is gebaseerd op evaluaties van de treinen onderweg met behulp van een controlefiche. Zo kunnen we nagaan of het schoonmaaksysteem het mogelijk maakt een aanvaardbaar netheidsniveau te halen.

De metingen controleren de netheid op 4 aspecten:

- de buitenkant
- de platformen
- het sanitair
- de reizigersafdelingen

Elk aspect wordt vervolgens onderverdeeld in een zeker aantal deelaspecten (zoals koetswerk, ramen, vloeren..). Aan die verschillende aspecten werden objectieve normen en wegingen (gebaseerd op de verwachtingen van de klanten) verbonden.

De kwaliteitsindex die eruit wordt afgeleid, dient om de evolutie op te volgen van de netheid van het materieel en maakt het mogelijk vergelijkingen te maken tussen verschillende categorieën (type materieel, lijnen, rittijden ...).

Meetresultaten 2019

Sinds 2018 werd de methodologie aangepast om een onderscheid te maken tussen technische tekortkomingen (ouderdom, beschadiging, ...) en het niet voldoen aan de netheid.

Globaal kwaliteitsgetal 2019 : 74,6%

Technische kwaliteitsindex 2019: 95,3%

Netheidskwaliteitsindex: 79,2%

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de treinen

Internationaal verkeer

Geen cijfers beschikbaar bij afwezigheid aan objectieve meting.

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de treinen

Binnenlands + Internationaal verkeer

Schoonmaakfrequentie

Het schoonmaaksysteem heeft tot doel een voor de klant aanvaardbaar netheidsniveau te waarborgen.

De frequentie hangt af van het type schoonmaak:

1. **Exploitatieschoonmaak:** het herstellen van de netheid na de dienst (verwijderen van afval, grote vlekken ...). Frequentie varieert volgens de uitgevoerde verrichtingen, een keer per dag (en soms meer) tot maximaal een keer per week (voor de stuurpost)
2. **Periodieke schoonmaak van het interieur:** grondige schoonmaak een keer per maand, systematische schoonmaak van het interieur en de plafonds een keer per jaar
3. **Schoonmaak van de buitenkant:** carwash minimaal 3 keer per week, legen en spoelen van de afvalwaterreservoirs gemiddeld om de 3 dagen, vullen van de waterreservoirs, schoonmaak van de voorruit van de stuurpost 1 keer per week in de winter en 1 keer per dag in de zomer
4. **Bijkomende verrichtingen zonder vaste frequentie:** verwijderen van graffiti binnen en buiten, mechanisch borstelen van de vloer, schoonmaken van de vuilnisbakken en de toiletten, volledige schoonmaak van de textielzetels, de arm- en hoofdsteunen, verwijderen van vlekken op de tapijten en zetels, boenen van de vloeren, volledige schoonmaak van de tapijten ...

Beschikbaarheid van de toiletten

Op de in 2019 gecontroleerde treinen van het binnenlands verkeer (3.277), reed er **20,8 %** met ten minste één afgesloten en dus voor de reizigers niet beschikbaar toilet. **9,2 %** van de gecontroleerde toiletten (7.386) waren gesloten in 2019.

Voor het internationale verkeer beschikken we momenteel over geen indicatoren inzake de beschikbaarheid van de toiletten.

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de stations

Binnenlands + Internationaal verkeer

Objectieve kwaliteitsmeting

Categorie station / stopplaats	1 controle per
Stations 20.000+	maand
Stations 10.000+	trimester
Andere stations	trimester
Stopplaatsen	semester

De hoge controlefrequentie in de stations staat borg voor een realistisch beeld van de netheid.

Gemiddelde score 2019

Categorie	Gem score '19
Stations 20.000+	91,3%
Stations 10.000+	90,5%
Andere stations	91,8%
Stopplaatsen	90,3%

Ter informatie: het objectief bedraagt 86%

Op basis van de detailanalyse van de cijfers wordt naar specifieke oplossingen gezocht om lokale problemen of problemen op netniveau in samenspraak met de lokale verantwoordelijken aan te pakken, met als uiteindelijk doel, de algemene kwaliteit van de netheid van de stations te verhogen.

3. Netheid van de treinen en de stations

Netheid van de stations

Binnenlands + Internationaal verkeer

Schoonmaakfrequentie van de stations

Voor de schoonmaak van de stations en stopplaatsen worden schoonmaakprogramma's uitgevoerd, waarvan de inhoud afhankelijk is van diverse parameters zoals de bestaande infrastructuur, de reizigers aantallen, de omgeving van het station, enz ...

De schoonmaak gebeurt door externe schoonmaakbedrijven of intern personeel. Het intern personeel is ter plekke aanwezig of maakt deel uit van mobiele schoonmaakteams.

Beschikbaarheid van de toiletten in de stations

In 2019 beschikten 123 van de 136 stations over toiletten, wat neerkomt op **90,44%**. De toiletten zijn toegankelijk als het station en de loketten geopend zijn.

4. Klantentevredenheid

Binnenlands en internationaal verkeer

- Netheid van stations en parkings
- Onthaalinfrastructuur van stations en parkings
- Personeel en dienstverlening in de stations
- Informatie in de stations
- Aankoop van het vervoerbewijs
- Prijs van de treinrit
- Treinaanbod
- Stiptheid van de treinen
- Netheid van de treinen
- Personeel aan boord van de treinen
- Informatie in de treinen
- Comfort van de treinen
- Informatiediensten en -tools
- Veiligheidsgraad in de treinen en in de stations
- PBM-assistentie

4. Klantentevredenheid

Klantentevredenheidsenquête

Binnenlands verkeer

Om de klantentevredenheid te meten, heeft NMBS haar eigen methodiek ontwikkeld maar de uitvoering ervan toevertrouwd aan een onafhankelijke externe firma.

In juni 2014 werd de methodologie van de tevredenheidsmeting aangepast. In plaats van 4 keer per jaar enquêteformulieren uit te delen in de trein, worden de reizigers nu continu gerekruteerd in de stations, waarna ze thuis een vragenlijst via internet toegestuurd krijgen.

De tevredenheidsmeting van de NMBS meet op continue wijze:

1. de subjectieve beleving van het reizen met de trein bij de treinreizigers
2. hun tevredenheid over de verschillende aspecten van de treinreis
3. hun waardering van de stationsruimtes en omgeving

In 2019 werden er 4.474 reizigers ondervraagd over hun tevredenheid.

Algemene tevredenheid: 66,7% *

** percentage dat een score van 7 of meer gaf op een schaal van 0 tot 10*

4. Klantentevredenheid

Klantentevredenheidsenquête – Binnenlands verkeer

Station

Netheid stations en parkings

67,6 %*

Onthaalinfrastructuur van stations en parkings

61,5 %*

Personeel en dienstverlening in stations

79,5 %*

Informatie in stations

75,3 %*

Trein

Netheid treinen

63,0 %*

Personeel in treinen

88,1 %*

Informatie in treinen

67,4 %*

Comfort van de treinen

72,1 %*

Informatiediensten en -tools

70,9 %*

4. Klantentevredenheid

Klantentevredenheidsenquête – Binnenlands verkeer

Aanbod en stiptheid

Treinaanbod
57,8 %*

Stiptheid
51,9 %*

Aankoop

Aankoop vervoerbewijs
86,8 %*
Prijs treinrit
49,5 %*

Veiligheidsgraad

Veiligheidsgraad in
de treinen
96,6 %**

Veiligheidsgraad in
de stations
91,8 %**
(vertrekstation)
86,1 %**
(parking station)

* percentage dat een score van 7 of meer gaf op een schaal van 0 tot 10

** percentage reizigers dat zich veilig voelt (ja/nee-vraag)

PBM-assistentie
82%*

(assistentie in het algemeen)

- 80 %* is tevreden over de **toegankelijkheid van de stations**.
- 88%* is tevreden over de **assistentie ter plaatse**.
- Respectievelijk 77%* en 80%* van de ondervraagden blijkt tevreden over de **toegankelijkheid van de perrons** en over de **toegankelijkheid van de treinen**. Verbeterpunten in het station zijn de toegankelijkheid van de toiletten en het ontbreken van goed werkende liften en/of roltrappen. Ook de beschikbaarheid van PBM parkeerplaatsen is voor verbetering vatbaar. Het belangrijkste verbeterpunt in de treinen is de toegankelijkheid van de toiletten (indien gebruikt).

* percentage dat een score van 7 of meer gaf op een schaal van 0 tot 10

4. Klanttevredenheid

Klanttevredenheidsenquête

Internationaal verkeer

Voor het internationaal verkeer wordt een kwaliteitsbarometer opgesteld die de perceptie van de klant meet, zowel voor de internationale treindiensten als de distributie. Die laatste wordt ook objectief gemeten via "[klanttevredenheidsonderzoeken online](#)".

De enquêtes voor de producten waarvoor NMBS als transporteur optreedt, gebeuren in afspraak met de buitenlandse co-vervoerder.

Voor al de klanttevredenheidsenquêtes werken we met de volgende schaal:

- Zeer tevreden
- Tevreden
- Minder tevreden
- Helemaal niet tevreden

4. Klantentevredenheid

Klantentevredenheidsenquête – Internationaal verkeer

Stiptheid

TGV® Brussel – Frankrijk :	84%*
IC Nederland :	83%*

Netheid aan boord

TGV® Brussel - Frankrijk:	84 %*
IC Nederland:	92 %*

Communicatie aan boord

TGV® Brussel - Frankrijk:	87 %*
IC Nederland:	91 %*

Communicatie in het station van vertrek

TGV® Brussel -Frankrijk:	84 %*
IC Nederland:	91 %*

* percentage van tevreden en zeer tevreden klanten

Dienstverlening van het personeel aan boord

TGV® Brussel-Frankrijk:	91 %*
IC Nederland:	97 %*

Comfort aan boord

TGV® Brussel -Frankrijk:	91 %*
IC Nederland:	94 %*

Aankoop ticket en reservatie

TGV® Brussel -Frankrijk:	93 %*
IC Nederland:	88 %*

Veiligheidsgevoel in de trein

TGV® Brussel - Frankrijk:	97 %*
IC Nederland:	97 %*

Algemene tevredenheid: TGV® Brussel – Frankrijk: 91% & IC Nederland: 88%

5. Behandeling van klachten en compensaties

Binnenlands verkeer

- Toegepaste procedure
- Aantal klantenreacties en compensatieaanvragen
- Behandelingstermijn van de compensatieaanvragen en de klantenreacties
- Verbeteringsmogelijkheden

Internationaal verkeer

- Toegepaste procedure
- Aantal klantenreacties en compensatieaanvragen
- Behandelingstermijn van de compensatieaanvragen en de klantenreacties

5. Behandeling van klachten en compensaties

Binnenlands verkeer

Toegepaste procedure

Compensaties in geval van vertraging

- compensatie voor frequente vertragingen: compensatie van 25 tot 50 % van de ritprijs in geval van herhaalde vertragingen (ten minste 20 vertragingen van meer dan 15 min of ten minste 10 vertragingen van meer dan 30 min) in een periode van zes maanden.
- een compensatie voor occasionele vertragingen van meer dan 60 minuten (integrale terugbetaling van de biljetprijs).

Ongeacht of het gaat om herhaalde dan wel om occasionele vertragingen, is de minimumcompensatie per reis 2,50 euro.

Klantenreacties

Vragen of aanbevelingen mogelijk via telefoon (call center), brief of contactformulier (pdf of online).

Aantal klantenreacties en compensatieaanvragen

Aantal ontvangen aanvragen

- 41.997 compensatieaanvragen voor vertragingen van meer dan 60 minuten (- 18,9 %)
- 6.509 compensatieaanvragen voor frequente vertragingen (- 12,5 %)
- 46.914 (+ 1,7 %) klantenreacties

Aantal aanvaarde dossiers

Compensatie voor vertragingen : 82,9 % van de aanvragen wordt aanvaard.

5. Behandeling van klachten en compensaties

Binnenlands verkeer

Behandelingstermijn van de compensatieaanvragen en de klantenreacties

Klantenreacties

70,0 % van de klantenreacties werd beantwoord binnen de 4 weken.

Compensatieaanvragen

68,3 % van de compensatieaanvragen werden beantwoord binnen een termijn van 4 weken.

Verbeteringsmogelijkheden

Onderhandelingen met de voogdijoverheid zijn lopende om het complexe compensatiesysteem eenvoudiger, duidelijker en gebruiksvriendelijker te maken

5. Behandeling van klachten en compensaties

Internationaal verkeer

Toegepaste procedure

Op internationaal niveau beheert de klantendienst voornamelijk terugbetalingsaanvragen en klachten van reizigers i.v.m. het internationaal treinvervoer (met uitzondering van de compensatieaanvragen voor vertragingen van Thalys en Eurostar).

Compensatie bij vertraging

Basisregel voor compensatie in geval van vertraging:

- een uur vertraging = terugbetaling van 25 %
- twee uur vertraging en meer = terugbetaling van 50 %.

Een vervoerder kan evenwel beslissen een gunstiger vergoedingssysteem toe te passen, wat vaak het geval is voor hogesnelheidstreinen (Thalys & Eurostar).

Klantenreacties

De reiziger kan bij Internationaal verkeer ook terecht met zijn vragen, klachten, aanbevelingen via telefoon (contact center), brief, e-mail of contactformulier (papier of online).

Aantal klantenreacties en compensatieaanvragen

5.266 beantwoorde klantenreacties en 4.245 compensatieaanvragen

Behandeltermijn van de aanvragen :

52,8% van de klantenreacties werd beantwoord binnen de 4 weken.

49,7% van de compensatieaanvragen werden beantwoord binnen een termijn van 4 weken.

6. Assistentie aan PBM's

Binnenlands + internationaal verkeer

Toegepaste assistentieprocedure

Assistentie aan PBM wordt verleend in 132 stations.

Elke persoon met beperkte mobiliteit (PBM) kan hulp krijgen bij het in- of uitstappen in 132 stations van het net, zeven dagen op zeven, van de eerste tot de laatste trein. Van deze stations werken er 17 samen met taxibedrijven met voertuigen uitgerust om personen met beperkte mobiliteit te vervoeren, voor het vervoer van een station zonder assistentie naar het dichtstbij gelegen station met assistentie. Assistentie kan worden aangevraagd per telefoon (Call Center of centraal nummer 02 528 28 28) of via het onlineformulier voor zover hij ten minste 24u. vooraf (48 uur voor een internationale verbinding) een aanvraag indient bij het Call Center en deze vraag om assistentie werd goedgekeurd.

Sinds september 2017 is het voor 41 grote stations ook mogelijk om slechts 3u op voorhand assistentie te reserveren. Dit is wel enkel mogelijk voor rechtstreekse reizen van 6u30 's morgens tot 21u 's avonds tussen deze stations en mits telefonische reservatie bij het Call Center (02/582 28 28 – alle dagen open van 7u. tot 21u30)

NMBS biedt personen met een beperkte mobiliteit de mogelijkheid een sms te ontvangen die de assistentie bevestigt. Deze dienst is volledig gratis en beschikbaar voor de aanvragen online of via het Call Center.

PBM hebben één enkel aanspreekpunt voor hun treinreizen in binnen- en buitenland.

De reserveringstermijn van 24 uur (48 uur voor een internationale verbinding) dient om de haalbaarheid van de aanvraag te kunnen nagaan (beschikbaarheid van onthaalpersoneel in de stations van vertrek, aankomst en eventueel aansluiting, beschikbaarheid van zitplaatsen in de gevraagde trein(en), nemen van veiligheidsmaatregelen indien nodig, zoeken naar eventuele alternatieven ...).

Als blijkt dat het niet mogelijk is de vereiste bijstand te verlenen, kunnen PBM ongeacht de reisformule vragen hun tickets te annuleren. De terugbetaling gebeurt dan zonder kosten. Dit geldt ook voor de eventuele begeleider.

6. Assistentie aan PBM's

Binnenlands + internationaal verkeer

Toegepaste assistentieprocedure

Bij aankomst in het station (min. 20 minuten voor het vertrek), wordt de reiziger met beperkte mobiliteit opgevangen door het NMBS-personeel. Die NMBS-medewerkers helpen de reiziger om naar het perron te gaan en bij het instappen van de trein. In het station van aansluiting en bij zijn aankomst in het bestemmingsstation helpt het personeel van NMBS of van het buitenlandse net de PBM uit de trein te stappen en naar het aansluitingsstation of aansluitende trein te gaan.

De NMBS-assistentie wordt geleverd door **sedentaire of mobiele teams**, die speciaal zijn opgeleid om PBM te onthalen en te helpen. Ook het verkooppersoneel kreeg een opleiding in samenwerking met de verenigingen voor slechthorenden. De medewerkers leerden een aantal basisregels voor de communicatie met doven en slechthorenden.

Aantal gevallen waarin assistentie verleend werd

In 2019 zijn **58.123 assistentiedossiers** in binnenverkeer voor PBM opgesteld

- via Call Center: **51.730 dossiers**
- in de stations: **6.393 dossiers**

94 % van de aanvragen werd aanvaard.

Opmerking : één dossier kan meerdere interventies omvatten: bijstand in het vertrekstation, bij overstap en bij aankomst (in totaal drie interventies).

Internationaal verkeer

In 2019 zijn **9.241 assistentiedossiers** in internationaal verkeer voor PBM opgesteld